

- (א) [לעיל י"ג, ט] ר"מ מ"ג
- (ב) לעיל י"ג, ט' ר"מ מ"ג
- (ג) [לעיל ח' ח'] ר"מ מ"ג
- (ד) [לעיל ח' ח'] ר"מ מ"ג
- (ה) [לעיל ח' ח'] ר"מ מ"ג

רבינו הגנאל

ורחקין, לא בחדא דימנא וכר', והא משונה היא, (רשתי) [רדשו] ביה בורני פי' כגון שהיו ורעוני בכלי, והכניס העוף ראשו בתוכו ואכל, שאינה משונה אלא כך דרכו. בני רב אשי, צרורות כי אורחיהו הא קיימי לן היל' חצי נוק. יש שינוי בצרורות ואם ישנה לא יתחייב אלא חצי שלחצי הנוק שהוא רביע לכל הנוק, או אין שינוי. ועלית בתוקי. וכן בעא עוד רב אשי כח כחו לסומכוס דאמי' צרורות נוק שמוקף לה כבורו והא דגמריא לך היל' צרורות חצי נוק גם היל' גמיר היל' דא ומוקף לה בכח כחו או דילמ' לא גמיר היל' ועלית גם זו בתוקי. פי' כח כחו, כגון שהיה פרה מהלכת ונתנה צורו מתחת הגליה ושברה כלים, זה כחה. אבל אם נתו עוד שבר מן הכלי ונפל על כלי אחר ושברו, זו היא כחה כחה. פסי'. היתה מבעטת או שהיו צרורות וכו'. איבעיא להו מתני' היכי פירושא, היתה מבעטת והויקה בבעיטה דהיא תולדה דקרון, וצוררות כי אורחיהו, ובתריהו חצי נוק היתה היא, או דילמ' היתה מבעטת והויקה בבעיטה שהיא תולדה דקרון, אינמי צרורות בבעיטה חצי נוק. הא צרורות כי אורחיהו נוק שלם, ומתני' (רבנן) [סומכוס] היא. ת"ש סיפא דמתני', דרסה על כלי ושברתו ונפל על כלי אחר ושברו, על הראשון משלם נוק שלם ועל האחרון חצי נוק. ואי סומכוס, מי אית ליה חצי נוק. פי' דקיים לן כלי ושברתו, קיימי לן רגל ברשות הניקן נוק שלם. אבל אם נתו מכח דריסה השבר ההוא ונפל על כלי אחר ושברו, דהיינו צרורות כי אורחיהו, חצי נוק. ש"מ מתני' רבנן היא, דלסומכוס לית ליה חצי נוק. וכי תימ' הא דתני דרסה, לאו דרסה על הכלי ממש אלא דרסה על אבן והלכה ונפלה האבן מכח דריסה על כלי ושברתו, ועוד נתו שבר מן הכלי בעת שברתו ונפל על כלי אחר ושברו, שמצא הכלי הראשון ושבר מכתה ולפיכך משלם נוק שלם ושני מכח כחה לפיכך חצי נוק, אלא הא דבעא רב אשי כו'. ואמר' רב אשי כרבנן מוקי לה ובעי לה הכי, היתה מבעטת והויקה בבעיטה וצוררות כי אורחיהו, בתריהו חצי נוק.

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

משונה הוא. התרגול שאין לרכו לתקוע ככלי: **דשדו ציה בורני**. שיש זרעים ככלי דאורחיה להכניס ראשו כמכו ולאכול וזוין דאורחיה לאכול אורחיה נמי לזעוק: **יש שנוי לזכרות לרביע נוק.** לרביע דפליגי אסומכוס ואמר' היכא דשינה בהן כגון צעטה ברגלה ומחמת ציעוט המיזה לזכרות ושברה כלים מי חשיב שנוי והוי כחס ומשלם רביע נוק דהא אהעדתן חצי נוק הלכך תמותו רביע נוק: או אין שנוי. לשלם רביע דלעולם חצי נוק שאין תמות והעדה זהה דלא אשכחן חס דמשלם ציזי מפלגא: **מגלל דאין שנוי.** דאי יש שנוי לרביע הוי ח"נ להעדתן ואמאי אכטריכא לרצא לניצעוי ודאי אין העדה לשלם נוק שלם דהא תמות רביע נוק והעדה חצי נוק: ומשני רב אשי **דלמא רבא חס המלי לומר קאמר.** ותרוייהו מספקי ליה והכי קא מציעא ליה יש שנוי או אין שנוי ואם תמני' לומר אין שנוי וזו היא דא תמותו יש העדה לתמות זו או אין העדה: **מי גמיר הלכה.** למשה מסיני דלחי נוק לזכרות ומוקף לה צבח כחו או לא גמיר: **והויקה צעטיטה.** צלא לזכרות ותולדה דקרון היא: **ס"ט.** דקתני ספא דמתני': **דרסה על הכלים כו'.** מדקייב לזכרות חצי נוק ש"מ מתני' לאו סומכוס היא: ראשון **לסוס.** אותו כלי שנשבר מחמת המות שברי כלים שדרסה עליו קרי ראשון ואע"ג לזכרות נינהו משלם נוק שלם דסומכוס היא: **אחרון לסוס.** כגון שמאותו כלי שנשבר ע"י לזכרות המיזו שצרים ושברו כלי שלישי דהוי כח כמו ומש"ה משלם חצי נוק: **ספשוט.** צעית דרב אשי: **רב אשי כרבנן מוקי לה.** והך צעית דרבי רב אשי לעיל יש שנוי לזכרות או אין שנוי אהא מתניתין בעי לה והכי קצעי היתה מבעטת כו': **היסה מהלכת.** צנלר הניקן מללה לזכרות ואל"ס שלם מהא מנתות כו': **אורחיה הוא.** וכזכרות דלמלא הוא ומשלם ח"נ: **או דלמא דלמא ספא מיהא מחמת ציעוט נוק.** ואל"ס יש שנוי לזכרות לרביע נוק הא רביע נוק משלמת: **לישנא אחרנינא אורחיה הוא.** וזכרות נינהו ותולדה דרגל אפילו אייעד צעיעוט והמיזה הא לא משלם אלא חצי נוק דהא צנללו הכי הואי מנתות או דלמא מחמת ציעוט חצי נוק והיא הועדה צבך משלמת נוק שלם דכיון דמשונה הוא הוי תולדה דקרון. מפי המורה"ה צנלל הראשון עיקר: **לקרן מדמינן ליה.** הואיל (ד) ובעיטה) ומייבת ח"נ כי קרן: או דלמא. כל לזכרות כי אורחיהו תולדה דרגל נינהו ופטור צרה"ר: **הסיפא צרה"ר.** כי אורחיה והלכו לזכרות צרשות הגיזק ושברו כלים: **הנחה יש כאן.** צממיה. כלומר פטור הואיל ועקירה הואי צמקוס פטור: **והויקה צרה"ר.** חייבת. אי אמרת צנלמא לזכרות כי אורחיהו לקרן מדמינן להו לזכרות חצי נוק כי קרן ואע"ג דקרן משונה הוא ולזכרות אורחיה הוא הלכך צרשות הרבים חייבת חצי נוק אלא לדידך דאמרת כל לזכרות כי אורחיה לרגל מדמינן להו משום דהוי תולדה דרגל ואע"ג דהתם נוק שלם ולזכרות חצי נוק אמאי מני צרה"ר חייב: **על הראשון פטור.** דרגל הוי ועל האחרון חייב מאי לאו כו': והא"ר

בבא קמא פרק שני בבא קמא

ובהא קמיפלגי. תימה מנליה דפליגי דלמא רמי צר יחזקאל דלאיידיד ואמר' כי רב צנלל אייעד וי"ל דאי"כ מאי קמיל אמרי כי רב ואין לתמוה היכי פליג אצרייתא דקתס אמרי כי רב משמיה דרב ורב תנא ופליג א"ר משום דלא מיימי צר ר' חייא ור' אושעיא לא מוהצינן מיניה תיובתא"ס: **וכי תיבא ראשון להתזה.** ואע"ג דלא שייך לפרש הכי צרייתא ללקמן דתני עלה דז"ר צרשות הגיזק אצל צרה"ר על הראשון פטור ועל האחרון חייב ואי ראשון להמה קך יכול להיות ראשון להמה או צרשות הגיזק או צרה"ר כמו שני להמה מכל מקום מתניתין מלי שפיר מיפספשא הכי: **רב אשי כרבנן מוקי לה ובעי לה חבי.** הוה מני למימר דלמיל קאמר את"ל לאו ככחו דמי מתניתין רבנן היא או סומכוס היא אלא עדיפא ליה לניצעוי ציש שנוי ואין שנוי ונראה דבעיא דלעיל לא היתה אלא אי מתניתין איידי לזכרות כי אורחיה או ע"י שנוי ותו לא והש"ס הוסיף מדעתו רבנן היא או סומכוס היא ורב אשי מפרש דלציעוי להו אי יש שנוי לרביע או אין שנוי וכה"ג איכא פ' המקבל (צ"מ דף ק"ב. ושם ד"ה אומן) גבי צעית דרב שש דקבלן עוצר צנל תלין או אין עוצר שהוסיף הש"ס לומר אומן קונה בשצנח כלי כו' ורב ששט שאלו סתם ובהגחול קמא (לקמן דף נ"ט. ושם ד"ה צעיתא) מוכח דמייירי צעיתא דלגרתא"ס: **במקום שאי אפשר לה אלא רב וכו'.** אין לפרש דאיידי צרה"ר ומיבעיא ליה דלס אורחיה פטור מנידי דהוה ארגל מדלל קאמר היתה מהלכת צרשות הרבים כמו צעיתא דצמקון ופ"ה עיקר: **צנל** ביעוט רביע נוק ויש שנוי י"א דלמא היתה מבעטת והויקה בביעוטה או צרורות מחמת ביעוט חצי נוק ואין שנוי תיקו: בעי מיניה רבי אבא בר ממל מרבי אמי ואמר' לה מרבי חייא בר אבא היתה מהלכת במקום שאי אפשר לה אלא אם כן מנתות ובעטה והתיהו והויקה מהו כיון דאי אפשר לה אורחיה הוא או דלמא השתא מיהא מחמת ביעוט קמנתזה צרורות תיקו: בעא מיניה ר' ירמיה מר' זירא היתה מהלכת ברה"ר (ובעטה) והתיהו והויקה מהו לקרן מדמינן ליה וחייבת או דלמא תולדה דרגל הוא ופטורה אמר ליה מ"מסתברא תולדה דרגל הוא התיהו ברה"ר והויקה ברה"ר מהו אל עקירה אין כאן הנחה יש כאן איתניביה היתה מהלכת בדרך והתיהו בין ברה"ר בין ברה"ר חייב מאי לאו התיהו ברשות הרבים והויקה ברה"ר לא התיהו ברה"ר והויקה ברה"ר והאמרת עקירה אין כאן הנחה יש כאן אל הדרי בי איתניביה דרסה על הכלי ושברתו ונפל השבר על כלי אחר ושברו על הראשון משלם נוק שלם ועל האחרון משלם חצי נוק ותני עלה במה דברים אמורים ברשות הניקן אבל ברה"ר על הראשון פטורה ועל האחרון חייבת מאי לאו התיהו ברשות הרבים והויקה ברשות הרבים לא התיהו ברשות הרבים והויקה ברה"ר והאמרת עקירה אין כאן הנחה יש כאן אמר ליה הדרי בי איני והאמר

עין משפט גר מצוה

יח א מיי פ"ב מהל' מקי ממון הל' ט י ועי' בהשגות ובמ"מ סג עשין סו טושי"ב ח"מ ט"י ט"ז ע"ב: **י"ב ב ג ד** מיי פ"ב מהל' מקי ממון הלכה ו סג עשין סו טושי"ב ח"מ ט"מ ט"ז ע"ב: **כ ה ו ז** מיי ע"ס הל' ה עשין בהשגות ובמ"מ טושי"ב ע"ב: **ח ט י** מיי ע"ס הל' ה עשין בהשגות ובמ"מ טושי"ב ע"ב: **כא ב ג ד** מיי ע"ס הל' ה עשין בהשגות ובמ"מ טושי"ב ע"ב: **כא ב ג ד** מיי ע"ס הל' ה עשין בהשגות ובמ"מ טושי"ב ע"ב: **כא ב ג ד** מיי ע"ס הל' ה עשין בהשגות ובמ"מ טושי"ב ע"ב:

רבינו הגנאל

ביעוט, חציו שלחצי שהוא רביע שלוקו ויש שינוי לצרורות. וכל חצי משונה לשלם חצי מה משלם כדרכה, או דילמ' היתה מבעטת כו'. ועלית בתוקי. בני ר' אבא בר ממל היתה מהלכת במקום משה שאי אפשר לה [אלא] אם כן מנתות (ובבעיטה) [ובבעיטה] והתיהו מהו. כיון דלא איפשר לטנוי אלא אם כן מנתות. ואורחיה הוא ורגל ברשות הנוק נוק שלם משלם. או דילמ' השתא מיהא בייעוט נתון, וצוררות נינהו. ועלית בתוקי. וכל חצי שמעלתה וסלקא להו בתוקי. קיימי לך דממנא לקולא ולא מפקינן. בעי' ר' ירמיה מר' זירא היתה מהלכת ברשות הרבים והתיהו מהו. לקרן מדמינן ליה וחייב לשלם או דילמ' תולדה דרגל היא והרגל ברשות הרבים פטורה. אמ' ליה תולדה דרגל היא. פשט ליה כרבא דאמי' בריש פירקין קמא רסלקא להו בתוקי. קיימי לקרן מדמינן ליה וחייב לשלם או דילמ' תולדה דרגל הן ופטורה ברשות הרבים. תוב בעא. התוזה ברשות הרבים והלך הצור והויקן ברשות היחיד מהו. אמ' ליה עקירה אין כאן הנחה יש כאן. כלומר, במקום הפקודה רשות הרבים היא ופטורה, וכיון שאין חייב על העקירה בתנחל לא אכפת ליה היכא היא. ואותוב עליה והדר ביה, ואמי' ליה הדרי בי, ש"מ.